

Στήλη τῆς οδοῦ Ἀθηνῶν

καὶ μεγαλοπρεπεῖς, διασωζούσας καὶ πέραν τοῦ κόσμου τούτου τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐπρέπειαν ἣτις ἰσχυροτέρως αὐτὰς ζώσας.

Ἄλλοτε ἡ σκηνὴ εἶνε συγχινητικώτερα. Ἡ μήτηρ κἀθηται κρατούσα τὴν ἡλακᾶτην καὶ ἐπιδιδόμενη εἰς τὰ οἰκιακὰ ἔργα ὡς εἰ ἐξ ἡ ἀκόμη, ἐν ᾧ παρ' αὐτὴν τὸ παρακαθήμενον κατὰ γῆς παιδίον στηρίζει τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τοῦ ἀθύρματός του, τῆς σφαιράς, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς παίξει μετὰ τοῦ πρὸς αὐτὸ προστρέγοντος κυναρίου. Ἡ στήλη εἶνε κοινῆς ἐργασίας, ἀλλὰ μετὰ ζωῆς, καὶ μόνον ἡ στάσις τῆς παρισταμένης ὀρθίας παιδίσκης, στηριζούσης τὴν δεξιάν μελαγχολικῶς ἐπὶ τῆς παρειᾶς, δεικνύει, ὅτι τὴν ὥραιαν ἐκείνην εὐτυχίαν τοῦ οἴκου διέκοψεν ὁ θάνατος τῆς ἀγαθῆς μητρὸς.

Εὐτυχιστέρα εἶνε ἡ Μίκα, ἣτις, ἀποχωριζομένη τοῦ Ἀμφιδήμου, πιθανῶς τοῦ συζύγου τῆς, βλέπει αὐτὸν χαίρουσα ἰστάμενον ἔνοπλον πρὸ αὐτῆς χάριν τῆς ἀττικῆς πατρίδος. Δεξιουμένη αὐτὸν ἔχει τὴν χεῖρα ἀνοικτὴν, ὡς χειρονομοῦμεν ἐνίοτε ὀμιλοῦντες. Ὁ τεχνίτης, ἀποτυπώνων τὸν ἄνδρα ὡς ὀπλίτην, οἶνε! ὑποδεικνύει, ὅτι τοῦ ἐπιζήσαντος ἡ παραμυθία μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου εἶνε ἡ σκέψις ἢ ὑπὲρ πατρίδος, καὶ ταιαύτην φαίνεται πρὸς τὸν σύζυγον ἐπαγγελίαν ἐντελλομένη τῆς θανούσης ἢ χειρονομία.

Συχνιότατη εἶνε ἡ παράστασις, ἐν ἣ ἢ πρὸ τῆς κατ' ἡμέρας, ἣτις εἶνε ἡ νεκρά, ἰσταται παιδίσκη φέ-

ρουσα ἢ τείνουσα εἰς αὐτὴν κιβωτίδιον, πυξίδα περιέγουσαν τὰ κειμήλια τῆς γυναίκος, ἅτιν' ἀπέτελουν τὴν χαρμονὴν αὐτῆς ζωῆς ἢ τὰ ὄργανα τῆς οἰκιακῆς αὐτῆς φιλεργίας. Τὸ στέπασμα τῆς πυξίδος εἶνε συνήθως ἡμιανοιγμένον, καὶ ἡ ὅλη ἐπιθανάτιος παράστασις εἶνε ἐπανάληψις σκηνῆς, ἣτις βεβαίως πολλάκις εἶχε συμβῆ ἐν τῷ βίῳ. Ἄλλοτε δὲ παῖς ἢ παιδίσκη φέρουσι πτηνὸν εἰς τὴν καθήμενν.

Ὅχι σπανίως εἰκονίζεται ἡ θανούσα κατοπτριζομένη ἐν τῷ πρὸ αὐτῆς ὑπὸ θεραπεινίδος κρατούμένῳ κατόπτρῳ, ἢ ἀπλῶς προσάγεται εἰς αὐτὴν κάτοπτρον· περιστάνεται δὴλα δὴ μία τῶν ποιητικῶν ἐκείνων σκηνῶν ἐν τῷ βίῳ τῆς γυναίκος, καὶ αὐτῆς τῆς σεμνοτάτης, καθ' ἣν ἐπικρατεῖ ἡ φιλαρέσκεια. Πόσον δὲ ἄρεσκοι καὶ φιλόκαλοι ἦσαν αἱ Ἀθηναῖδες μαρτυροῦσιν εἴπερ τι καὶ ἄλλο αἰ προκειμένα στήλαι, ἐφ' ὧν ἐξαίρετως μὲν εὐκόσμος καὶ εὐσταλής εἶνε ἡ περιβολὴ τῶν γυναικῶν, μέχρι ζητήσεως δὲ χαρίεσσα καὶ ποιικίλη ἢ κόμμωσις. Ὁ δὲ γυναικεῖος οὗτος κόσμος δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἐγκρίτου μόνου φιλοκαλίας τῶν Ἀθηδίων, ἀλλὰ καὶ τῆς συνεπικουρίας τοῦ ἐνώπιον τοῦ στίλπνου αὐτῶν κατόπτρου καλλωπισμοῦ. Ἡ Πολυξένη ἐκείνη

ἢ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμων πεσεῖν εἶνε πολὺ μᾶλλον ἢ Τρωᾶς ἀττικὸν δημιουργήμα τοῦ Ἀθηναίου ποιητοῦ Εὐριπίδου, εἰλημμένον ἐξ αὐτοῦ τοῦ βίου τῶν Ἀθηδίων. Ἡ Ἀθηναία παρουσιάζεται ἢ αὐτὴ ἐν τε τῇ εὐριπίδειῳ Ἐκάβῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτυμβίων στήλων, ἐπιζητούσα ἐν τε τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς ὥρας τοῦ θανάτου τὴν ἐν παντὶ εὐπρέπειαν καὶ τὴν μετὰ φι-

Τεμάχιον στήλης ἐξ Ἀχαρνῶν